

Szerkesztési iroda:

Főter. Sat.-Forenciek háza, emelet, balra. — Szerkesztővel értekezni lehet mindennap 11 és 12 óra között. — A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischel Fülöp könyvkereskedése. Ide küldendő az előfizetési díjak nyitlétrek és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számítatnak

MURAKÖZ

MAGYAR ÉS HORVÁT NYELVEN MEGJELENŐ TÁRSADALMI, ISMERETTERJESZTŐ ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.
Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

A „Muraközi (tesszi) önszolgáltató szövetkezet”, a „Csáktornyai takarékpénztár”, a „Muraközi takarékpénztár”, az „Alsó-Muraközi Takarékpénztár” és „Önszolgáltató szövetkezet” s a Muraköz-hegyvidéki közművelődési „Önképzőkör” hivatalos közlönye.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . . . 4 Ft
Fél évre . . . . . 2 Ft
Negyed évre . . . . . 1 Ft
Egyes szám 10 kr.

Hirdetések meg előfizetnek:
Budapesten: Goldberger A. V. és
Eckstein B. hird. irod. Décsen:
Schalek H., Dukas M., Oppalik A.,
Dauhe G. L. és társai és Herndl
Brünnen: Stern M.

Nyitlétter petisóra 10 kr

Selyemhernyó tenyésztés

Muraköz népének a selyemhernyó tenyésztés is egyik jövedelmező mellékfoglalkozása volt a múltban. Nincs község, amelynek ne volna szederfával beültetett területe S mégis, a selyemtermelésle ép úgy, mint a méhészettel Muraköz nagyon kevés lakosa foglalkozik. E jövedelmező mellékfoglalkozás csökkenését a múltban a selyemgubóbevéltő intézet hiánya okozta vidékünkön s az egész országban. Most a kormány gondoskodása következtében Szegzárdon van beváltó intézet s egy ministeri meghatalmazott buzdíkokúak a selyemhernyó tenyésztés terjesztésén.

A tavasz itt van, a selyemhernyó tenyésztés ideje elérkezett. Kötelességünket véltjük teljesíteni, amidőn a nép vezetői figyelmét felhívjuk a selyemhernyó tenyésztésre Szakértő kéz praktikus utmutatást irt azok számára, akik a gazdálkodás az ágával akarnak foglalkozni. Ez utmutatást alább közöljük, hogy a nép között élő s a nép javát sz víkőn viselő t. olva óink a népet a szakszerű kezeléssel megismertessék, amely látván a biztos hasznót, a selyemhernyótenyésztést ismét meghonosítsa vidékünkön.

1) A ki selyemhernyót tenyésztetni akar, mindenkélt szükséges, hogy a következő helyiséggel birjon:

birjon ugyanis egy minél tágasabb szellős, száraz és ha lehet, padlós szobával.

Ha a szoba nem volna deszkával padlózva, ugy azon időre, míg a tenyésztés tart, a tömést, ha csak lehetséges, gyékényekkel kell kirakni.

Szükséges továbbá, hogy a tenyésztés helyiségére szánt szobát, még jóval a tenyésztés ideje előtt, jól és tisztán kimeszeljük, ezen felül, ha a szoba padlós, azt jól fel is suroljuk forró luggal.

A rácsok, melyek a tenyésztéshez használnak, lehetnek nádból, vagy zsupszalmából. Ha nádból vannak a rácsok és már egyszer használtattak, még a tenyésztés megkezdése előtt okvetlenül jól tisztára mosandók erős luggal.

A tenyésztéshez csakis új papirt szabad használni.

Ha azon helyiségben, melyben tenyésztetni akarunk, esetleg az előző évben is tenyésztettünk és a hernyók mézskörosak voltak, ugy legjobb volna, ha ezen helyiségben két évig egyáltalán nem is tenyésztünk. Ha pedig ennek daczára ugyanazon helyiségben tenyésztetni akarunk ugy akkor a tenyésztés megkezdése előtt ezen szobát bezárt ablakok és ajtók mellett kénkövel tisztáljuk ki

2) A pete kikeltése Ha a tenyésztéshez kívánt petét megkaptad, de még nem

akarod, hogy az kikeljen, tartsd a petét hűvös, száraz és szellős helyen. Különösen pedig vigyázz arra, hogy azon helyiség, melyben a petét tartod, mindig egyformán hűvös maradjon.

Mihelyt a szederfákon a rügyek már annyira mutatkoznak, hogy biztosan lehet következtetni, miszerint 4-5 nap leforgása után a fák okvetlen levelet hajtanak: a petét tedd át azon helyiségbe, hol azt kiköltetni akarod.

A szobában, hol a petét kikölteted, függesz fel egy hőmérőt és ügyelj a legjobban reá, hogy a hőfok a szobában az első három nap alatt mindig egyformán 12 fok meleg legyen; az ezt követő további három napon át a hőmérséklet 14 fok melege kell felemelni, a további napokon át pedig 16 tól egész 18 fok melege.

Ezen hőfokon a meleget fenn kell tartani mindaddig, míg a hernyók a petéből ki nem bujnak.

Szükség esetén a kellő hőfokot csekély fűtéssel is rönn kell tartani.

Különösen vigyázz, hogy a szobában, melyben a pete kiköltését eszközöld, ne csökkenjen a hőmérsék, vagyis ne legyen az soha hűvösebb, mint a minő már egyszer volt; mert ha a szoba kihűlne, ezt később a hernyók is megérik és okvetlenül elpusztulnának renyhekórbán.

Különösen kell arra vigyázni, hogy a szoba ki ne hűljön hajnalban, amidőn általában hűvösebb szokott lenni a levegő.

Legyen továbbá a szobában, hol a pete kiköltése végebe megy, egy dézsa, vagy sajtár, mely naponta friss vízzel megtöltendő.

A szobában a levegő jó és tiszta legyen és ment minden idegen szagtól.

Ha a külső levegő nem hidegebb, mint a szobában levő, ugy szellőztessd a szobát, de vigyázz, hogy a szellőztetés által a szoba ki ne hűljön.

Semmi esetre sem szabad a hernyók kiköltését siettetni és erőltetni. Tartson bá a hernyók kibuvása két héig is, az nem baj, — míg ellenben, ha a kiköltést siettetjük és e végett a petét közel a kályhához vagy ágyba helyeztük vagy kitesszük a napra: ugy bizony elkészülhetünk reá, hogy a pete vagy egyáltalán ki sem kel, vagy pedig ha ki is kel, hernyóink el fognak pusztulni.

A hernyók kibuvása a petéből a kikeltés napjától számítva 10-15 nap leforgása után szokott bekövetkezni.

Ha a pete megváltoztatja színét és el kezd szürkölöni ez azt jelenti, hogy a hernyók nemsokára kifognak bujni.

Ezen idő ha bekövetkezik, kétszeresen kell figyelni arra hogy a szoba, kivált hajnalban, ki ne hűljön és hogy a hőmérsék a szobában folyton egyformán fenn-

tartassék; 19 foknál melegebb azonban ne legyen a szoba soha.

Legyen ekkor már naponta ki szerderleveled, hogy a hernyók, mihelyt kibujnak rögtön eledelt találhassanak.

A hernyók kibuvása leginkább a reggeli órákban szokott vége menni.

Ha pedig a hernyók kibujtak és a szerderleveleket ellepték, a hernyókkal ellepett leveleket le kell venni és levelestől tiszta papírra át helyezni.

Azon hernyókat, melyek egy és ugyanazon nap keltek ki, mind ugyanegy iv papírra kell tenni; a papírra pedig reá irti, hogy mely napon keltek ki a hernyók.

A hernyókat, melyek a második nap keltek ki, tedd ismét mind egy külön papírra; erre is reá irtva, hogy mely napon keltek ki ezen hernyók; — és így kell ezt folytatni a 3. és 4. napon kikelt hernyók-nál is.

Különösen vigyázz, hogy az egy és ugyanazon nap kikelt hernyók mindig együtt maradjanak és soha össze ne keveredjenek oly hernyókkal, melyek már előbb vagy utóbb, de egy más napon keltek ki. Ezen egy nap kikelt hernyók az után mindig egy időben fognak aludni és egy időben fognak be is kőtni.

(Folytatás a köv.)

TANÜGY.

A levegő tisztai és egészségi szempontból.

— Népies értekezés. —

Írta s a Muraköz hegyvidéki állami tanítók önképző körének havi gyűlésén előlvasta:

KOVÁTS GYULA.

(Folytatás.)

A légsúlymérő (Barometer) egy körülbelül 75 cm. hosszú üvegcsőből áll, melynek felső vége be van forrasztva, alsó körte alakban végződő része nyitott s egy meghatározott pontig higanynyal — köznyelven eleven kénosz — van megtöltve, még pedig azért, mert épen a higany azon test, mely a levegő legkissebb változását megéri. A higanyt tartó üvegcső rendszeren fokokra van felosztva, amelyek után a lég súlyát határozzuk meg. Már most, ha a levegő nyomása, azaz sulya nagyobb, a higanyoszlop természetesen érzékenysége nélkül fogva emelkedik, ha a nyomás kisebb, a higanyoszlop következképp esik.

Miután pedig a levegőnek még egy s ama sajátos tulajdonsága van, hogy ha párával van telve, azaz nedves, nyomása kisebb; tehát a higany a légsúlymérőben esik; ha pedig tiszta, azaz páramentlen nyomása erősebb; tehát igen természetesen, a higany emelkedik, azaz, magasabb fokot ér el s ha e változásokat a jelző tű segé-

lyével figyelemmel kísérjük. könnyen meg tudhatjuk, hogy az esetben, ha a bigany-ozslop száll, nedves, ha pedig emelkedik, tiszta, derült időre lehet kilátásunk.

Ezekon kívül a levegőnek még sok, a gyakorlati életben előforduló természet-tani tulajdonsága van, amelyeket tudni nemcsak hogy jó, de feltétlen szükséges is a félreértések elkerülése szempontjából, de mégis annál sokkal fontosabbak a levegő egészségi szempontból tulajdonságai, mert azok ismerete által igen sok bajt a betegséget hátrahatunk el költség nélkül a kevés áldozattal.

Azt hiszem, nagy részt mindenki előtt ismeretes dolog, hogy testünk és életerőnk gyarapítása szempontjából táplálékra van szükségünk, mert aki nem táplálkozik, az nem is élhet. De hogy a táplálkozás mellett egészségünket és életünket fenntartassuk, a rendes és mérsékelt táplálkozáson kívül levegőre is szükségünk van, mert ez által a vérnek nyújtunk tápanyagot amely a testünk táplálására szükséges és a gyomor által feldolgozott táprészeket felszívja és természetes keringésénél fogva a test egyes részeibe elvezeti.

Ezt pedig a lélegzés által eszközöljük, akként, hogy az orr és száj üregén ke resztül időnkint levegőt szívunk be, s ugyanaz uton olyat lehelünk ki. Vagyis vértünk belégzéskor a beszívott tiszta levegő ényelt a tüdő és sziv közreműködése mellett magához véve ényenül, azaz táplálkozik s ugyanez alkalommal a feleslegessé vált káros alkotrészt, a szénsavat kilégzés által a testből elbocsátja.

(Folyt. köv.)

✚ kir. tanfelügyelő úr havi jelentése a megyei közigazgatási bizottsági ülésen.

Kir. tanfelügyelő úr havi jelentésében előadta, hogy az időszakban meglátogatta a kehidai, szentgyörgyvári, páhoki iskolákat. — Résztvett Keszthelyen, az ottani algymnasium és polgári iskola sorsának elbírálása miatt tartott értekezleten. — Meglátogatta a gyenes-diáni, vonyarci, meszesgyörki és karmaci iskolákat. Az al-mási iskolát porig legve taálta. — Páhokon és Karmacson a második tanítói állomás szervezete-tik. — Holtó községnek és Szent-Erzsébet óhagy-nek T eskáándhoz Sz. n. Mihályfának Bódéhez, Szent-Erzsébet óhagynek Elbergényhez leendő iskolai csatlakozása elrendeltetett. — Zala-Eger-szeg város képviselő-testületének kérvénye a polgári fü iskola mellé állított középkereskedelmi iskolának "akademia" czimmel leendő felruhá-zára érdemében — pártolólág felterjesztetik. — Foispán úr 6 méltósága elődjai, hogy énlöklete alatt a keszthelyi gymnasium megeztintetése vagy tovább meghagyása tárgyában aprilis hó 23-án értekezletet tartván: az értekezlet egyhangu ha-tározatával azon nézetének adott kifejezést, hogy Keszthely város és vidéke érdekeinek csakis egy teljes 8 osztályú gymnasium felel meg s ily in-tézet felállítását kéri a polgári iskola beszünte-tésével a magas miniszteriumnál olykép, hogy annak 5-ik osztálya már az 1887°. tanévben megnyitatték. A közigazgatási bizottság az ér-tekezlet nézetét melegen pártolja és felirat inté-zését határozta el a magas miniszteriumhoz.

CSARNOK

Alszeghy Péli halálára

Névet a nap, fakadt a bimbó,
Láktet az élt mindentűl;
Palmák s illatok szép honából
Gólya s fecske vissza repült.
Minden szüleit, minden éled,
Oh, csak egyedül te nem érzed:
Hogy a hamvas bimbó nyílása.
Hogy int, hogy biztat maradvára!

Vig dalba kezd bokrai árnyán,
Ezer hangon, ezer madár.

Hős szello illatolt terhesen.
Uj lomb között susogja jár.
Tavaszi nap hő derűjére
A fereg is előterem,
S honnan kiszállt, te oda szálsz le,
Hogy föl ne ehredj sohasem!...

Nyomorult tereg, melynek élte
Szakadnak fél rövid napot, —
Salakja mindennek, mit az Ur
Böles gondolatok alkotott...
Oh, hogy siet e fereg élni,
Hogy csuszik bimbón, levelen!
Csak te, az Ur fölket szolgálja,
Te nem maradhatsz ide lenn! — — —

Könnyű annak válni a léttől,
Kit agg napoknak terhe nyol,
Kinek nincs már, csak ez egy vágya:
Az örökjü sirhalom.
Fáj annak válni mindörökre,
Ki itt a földön mit sem élt!...
Istenem, ... kinek büne nem volt,
Hogy mérhatsz rá ily büntetést!!

De nem panaszkol!... Mintha látnám
Halvány arcod, boldog halott:
Tiszta lelked porhüvelyén, egy
Rútult vonást ott nem hagyott...
Istent tagad más, ha remélni
Nem hagyja a végpillanat,
Te megnyogdál, s az Istenember
Neve zárta le ajakad!

Tudjad, hogy hová utad vezet,
Nincs az a csillagok alatt;
Hogy ott már csak a lélek élhet,
A porból lett test por marad.
Neked a tested volt csak beteg,
Az nem birta az életet;
Örökké el élszállott lelked,
A szép, sugaras égbe' lent!

Nyugodj, ... ki hitben megnyogdál,
Szolgájad ott lenn Istened; —
Alkotódat szolgálódn, oh, mily
Főnséges, szent öröm lehet!...
Nyugodj, nyugodj!... Emlekedj napjád
Ne fődje soh' se gyilkos éj, —
S mit hinni üdv e karta létben:
Föltámadásban bíjji, remélni!

Bellosits Bálint.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Boldog pünkösdi ünnepeket kívánunk lapunk minden olvasójának, jóakór-jának és munkatársainak!

— A csáktornyai dalegyesület meghí-vás folytán sikerült kirándulást rendezett f. hó 13-án a szent-györgyi szőlőbék. Reggel 7 óraker mintegy 23 dalár gyalog indult el s két órai gyaloglás után értek fel Szent-Györgyre, ahonnet elragadó kilátás nyílik a vendvidékre, Horvát-oroszágba és Muraköz alsó vidékére. A szent-györgyi templomnál két dal éneklése után a társaság tova indult s újabb és újabb regényes ponton gyönyörködve, átment Nuzsy Mátyás dalegyleti tag pompás villájához, ahol barátságos villásreggeli várta a kirándulókat. Több dal éneklése után a társaság csoportokra osztott s a közel vidék szép völgyeit tekintette meg. Tizen-egy óra után a kirándulók a vendégszerető házi-gazdát elvetve, elhagyták a kedves helyet és re-gényes völgyön át Todor József dalártag barátságos tuskulánomához értek. Itt a szorgalmas kar-mester össztönzése folytán egész hosszú sorát énekeltek a dalarok a tanult daraboknak. Fél kettőkor ebédhez ült a 26 ra felszaporodott tár-saság s a legkedélyesebben, vig felköszöntések és poharazás között töltötte el a társaság az időt. A szives házigazda fáradhatatlan tett eleget házigazdai szerepének. Délután a közeli Irma-torrást kereste fel a társaság, ahol volt éneklés, begymászás, élez, sat. Innét uszónához tértek, amidőn újra megeredtek a tószokt, legfőbb a szives házigazdára, családjára és a dalegylet fel-virágozására. Estefelé megérkezvén a kocsi, a társaság nagy része hazatért, kisebb része pedig késő éjjelig élvezte a szabad levegőt. A kirándu-lás el nem mosódó benyomást tett a jelenlőkre; a szép idő, a regényes pontok, a kikelet szere-péi, különösen pedig a páratlan vendég-szerető házigazdák szivesége szereztek érdemeiket a kirándulás sikerében.

— A csáktornyai áll képezde építé-sét Morandini Bálint csáktornyai építő-mester nyerte el, akivel a megyei kir-mérnöki hivatal a szerződést f. hó 13-án megkötötte. Az építkezés az előkészületek 14-én nyomban megkezdettek, kul és me-szes gödrök ásattak, a téglát már hordják (700 ezer darabra lesz szükség) e hó 15-én a városi építészeti bizottság megállapította az épület fekvését, amely a perlaki uttal lesz párhuzamos; 16-án pedig a földmün-kálatok vették kezdetüket. Így tehát végre valahára ez a 9 év óta vajudó kérdés is meg lesz oldva. Az alapköv letételéhez — ugy haljjuk — a főispán ur és a kir. tanfelügyelő ur is lejönnek.

— Dr. Ruzsicska Kálmán úr, Zala-megye kir. tanfelügyelője e hó 17-én Csáktornyára érkezett, ahol megtekintette a ké-pezde építkezését; másnap a kursanecki áll. iskolát látogatta meg.

— Hymen Szalai (Singer) Mihály a „Pester Taqblat“ belmunkatársa, városunk szállította e hó 21-én vezeti oltárhoz a bu-dapesti dohányutczai izr imaházban Leich-ner Róza kisasszonyt, özv, Leichner Anna kedves leányát Pécsváradról. Sok boldogság kísérije az új pár utait!

— Majális. A csáktornyai tltzoltók e hó 31-én, Urn-pján tartják meg tavaszi mulatságukat a Fehér Galamb kerti helyi-ségében.

— A rehabilitált jegyző. Haba István csáktornya külfárai, 5 év óta felfogszett jegyző hivatalába visszahelyeztetett. — A visszahelyezett jegyző állását e hó 16-án elfoglalta.

— A megyei közigazgatási bizottság május havi ülését f. hó 8-án tartotta. Az alispáni havi jelentés felolvasása és tudomá-sul vétele után folyó ügyek tárgyalattak. 1) A Kulimántól Alsó Rajkra vezető új út kijelölése végett a kir. építészeti hivatal főnöke a helyszíneire küldetik. 2) A bucsai híd felépítési és fentartási költségeit Nemes-Apáti és Bucsai községek, valamint a Szévis társulat kötelesek fedezni 3) A déli vasut üzenetbizottsága megkeresé tük, hogy a télen beszüntetett vasuti közlekedést Szent-Iván és Kanizsa között a tehervonattal újból nyissa meg 4) A m-györki phylloxera-ve-dekezés szempontjából kiirtott 10 kat. hold szőlő után a szőlődezsma váltság a ki-irtás idejéről számítva, hogy elengedtessek, ez iránt feliratja a miniszterium megke-restelik.

— Gyászhir. Zábóri Sára István csák-tornyai kir. járásbíró, köz- és váltó ügyvéd, Zalamegye bizottsági tagja, e hó 16-án éjfel hosszu szenvedés után, élete 44-ik évében elhunyt. Az elhunyt özvegyen maradt neje és két leánykája siratja. A gyászoló család és a kir. járásbírósg külön adtak ki gyászjelentést. Temetése 18-án volt hivatalfárai és a közönség részvéte mellet. Nyugodjék békével!

— Gyászhir Szigethy Lajos volt csák-tornyai, jelenleg pécsi kataszteri hivatalnokot és nejét súlyos csapás érte. Sándor fiuk életének 20-ik évében, e hó 14-én el-hunyt. Nyugodjék békével!

— Tűzet jelzett e hó 14-én délután Csáktornyan a tűzoltók kúrje. Szerencsére csak kényenyűt volt a perlaki utcában. — Másnap, 15-én reggel 6 óraker ismét megszólaltak a kúrtók. Ezuttal az Ujvári-utczában egy nagy zsuppos ház sarka gyuladt ki. Közönyt a gyors segélynek, mely a tűzet eloltotta, különben menthe-tetlenül porrá ég a ház melléképületeivel együtt s hozzá a szomszédok sem mene-

vadasiju na kita (valfita) a za nekoliko danov dospel je med tolike ledene tesnece, da se je ves spotrl i sdrobil med ledenimi santami. Pri toj nesreči izbavilo se je osemnajst mornarov, koji su strahovitim naporom i nepisivimi potezkočama nekaak splazili izpod ledenih santah. Dvadeset i sedem ostalo je mrtvih pod ruševinami broda med ledom i vodom.

Kolera.

Već od zdavnja nismo nikaj čuli od kolere od toga azijskoga strašila. Vezda na-jednakrat čujemo iz Madrida, da je tam vu samom varošu kolera zavladała. Kak nam ođonud prijavljaju, već je vu samom varošu Madridu preko šestdeset ljudih vu koleri vumrló; kak je nadelje s tim kužnim betegom, jeli se i na okoliku madridsku preteže, o tom još pravoga glasa nismo dobili. Razumeva se, da se iz Španjolske leško i na brzom k nam donese ta nevolja.

Umetnik prez rukah i nogah.

Vu bečkom pravcu nahadja se vezja Kobelzo Nikola 35 let stari človek, koj neima rukah niti nogah. Na mesto rukah zrasla mu je č o k l a v a r učka prez zriba i pres prstov. S ovom čoklavom ručkom more Kodelko i žlicu i vilice lepo hasnovati, iglu more navoliti i tak lepo zna s njom risati, da mu se bečki narod čudi ter ga na čopore pohadja donasajuč mu peneze i druge dare za življenje potrebne.

Nesreća na željeznici.

Nepazljivost pri željeznici opet si je jedan alđov odnesla iz ovoga sveta. To je Juhász Gábor, koj je bil namešten pri kelen földskoj staciji pri glavnom varošu na veksline. Siromašni Juhász hotel je pred dolazečim vlakom šinje preskočiti, ali noga mu se je popiknula i on opadne med šinje tak nesrečno, da mu je mašina obodvo noge izpod kolena odsekla a glavu čisto sdrobila. Po sebi se razumeva, da je nesrećnik vu isti hip dušu spustil!

Dojka.

Vu berlinskom zvernjaku skotla je jedna lavica mlade koje su morali iz gajbe odstraniti i poskrbeti se za dojku, da mali oroslaniči nepoginu od glada. Dojku našli su vu jednoj velikoj kući imenom: Lotte. Lotte je kak najmljena mati taki prvič oroslaniče k sebi puščala i podjedno je tak lepo i verno odgajala, kak da bi baš to njemi vlastiti šćenjčić bili. Oroslaniči lepo rastu a Lotte se bude za kratko vreme čuditi morala, kakve je ficke odhranila!

Kozarek i Seyfried.

Što nepozna imena ovih dvoh glasovitih ljudih. Človeku se koža ježi, kada pomisli na izvršavanje grozne njihove službe. Ar su to bormež orsački službeniki — bahari. Komaj je Seyfried ovih danov vu Celju (Cilli) obavil svoju službu s nekakvim Valentau Ivanom 29 let stariim razbojnikom, već je evo ove dane pak Kozarek pozvan vu Zagreb, da obavi posel s Dujan Mihljem, koj je meseca augusta prošloga leta svoju vlastitu tovarošicu vumiril ter njeno telo vu zđeneć hitil. Strašna služba, prez koje po obstoječih zakonih orsag bitu nemore!

Vu igri je vrag.

Deci nešoj branimo igre, koje bi je na zlo i v pogibelj napelati mogle, ar znamo, da je zla igra sto i sto nesrećah prouzrokovala. Jeden vu igri napravi sebi ili drugomu kakov kvar, drugi osakati si telo ter se doživotnim lazarom većiti, tretji ovak a četiti na koj drugi način žalostno plaća posledice nevajtane igre. To je medtimitoga još malenkost prema onim igram, koje ljudi iz navade ili drugoga časa, ili pak zato igraju, da pokažu svoje gospodstvo, da svet vidi,

kaj oni imaju i kaj včiniti moreju. Vnogi bogataši, koje je dragi Bog sa svimi zemeljskimi dobrim nadelil, tak se vu toj svojoj zanešenosti privćuju na raznovrstne igre, da jim ova vu naturu prejde i oni postanu strastveni igrači, vremenogubci. Takovi navadno žalostno plaćaju posledice svoje strasti i najvećkrat dovše na sramotni način kak samoubojice. Strašno je samo čuti: „Ovaj bogataš otroval se je ovih danov na svojem imanju, onaj milionaš strelil se je vu svojoj palači itd.“ Kaj je zrok tomu, kaj mu je bilo? Odgovor na to je navadno: Puno je zaigral! Najžalostneša pelda ovakove nesreće odigrala se je ovih danov pri jednomu izvanredno bogatom gospođu višjega kruga imenom Kegl Stefanu Kegl Stefan obđaren lepimi telesnimi i duševnimi daril, k tomu bogato nadeljen sa svimi zemeljskimi dobrim, siću bogataš koj je imal pristup vu najotmenije hiže vu glavnom varošu, strelil se je ovih danov blizo Fehérvára iz revolvera. — Zrok sramotne ove deperacije bila je igra. Zaigral je preko stojezer forintov ter vu velike duge prepal a nezujajući već niti levo, niti desno, našel je os obđenjju vu revolveru. Žalostno je to konec življenja, koj sve roditelje kričič opominja, kak svoju decu vu igri, naj vzd žvaju i čuvaju.

Kratke novosti.

— Sára Stefan čakovečki sudec je 17ga o. m. vumrl. Živel je 42 letah. Naj počiva vu miru. — Čakovečki ognj gasci budu 61-ga o. m. vu Fehérváralamb zvanoj oštariji svoj mašiniš obđživali. — Na trojačke svetke željimo svim postuvanim čitateljim i prijateljim naših novin iz srca sva dobra!

Magjarska slovnica.

Nekoji potrebni razgovori vu magjarskim jeziku za one, koji bi se radi znali nekaj po magjarski razgovarjati.

Pri obedu.

Az ebédnél

Jeli obed gotov?
 Vajjon az ebéd kész?
 Hodmo anda gore.
 Menjünk tehát fel.
 Stol je prestrt.
 Az asztal terítve van.
 Donesite jestvinu.
 Hozzátok az ételt.
 Seđemo k stolu.
 Űtünk az asztalhoz!
 Jestvine su jako dobro pripravljene.
 Az étetek nagyon jól el vannak készítve.
 Neznam, bude li to vino dobro.
 Nem tudom, jó lesz-e ez a bor?
 Na njihovo zdravje!
 Az ön egészségére!
 Bog jih živi!
 Az Isten éltesse.
 Gdo kuha pri njih?
 Ki főz önél?
 Moja dobra mama.
 Az én jó anyám.
 Zakaj se ne oženite?
 Miért nem házasodik?
 Ja hoću rajji vdovec ostati.
 Én inkább özvegy akarok maradni!
 Zakaj?
 Miért?
 Ar je slobodčna lepo dugovanje.
 Mivel a szabadság szép dolog.
 Najeli smo se, na zdravje nam Bog daj!
 Jól laktunk, egészségünkre váljék!

„The Gresham.“

Pri „The Gresham“ zvanom londoskom družtvu (vu Čakovcu je upravništvo pri Graneru stacionaru), je moći život osigurati. To-

jest plati, gdo si hoće život osigurati po letu veću ili menjšu svotu i to poleg toga, kak je gdo star i kak svotu hoće da dobi, pak ako bi vumrl, herbom imenuto družtvo zplati onu svotu, na koju je bil isti osiguren, ili ako doživi n. pr. 15—20 let, njemu daju istu svotu vu ruke. Tak je moći život ženah i decah osigurati. Ovo družtvo ima svoje glavno upravništvo vu Budapešti. The Gresham zvano družtvo imalo je lani, 30-ga juniuša 97 millionov 872 jezer 236 frankov kapitala. Za osiguranje je uzimalo 18,678,398 frk. Izplatilo je od 48 mo leto za one, koji su si život osigurali 191,108 220 frk. a lani za osiguranje uzimalo se: 58,038 225 frk. Sve skupa od 48 mo leto osigurano je bilo pri tem družtvu do 1519 millionov, 786 jezer i 529 frankov.

— „The Gresham“ Életbiztosító-társulat Londonban Fiókja Ausztriában: Bécs, I., Giselstrasse 1., a társulat házában. Fiókja Magyarországhon: Budapest, Ferenc József tér 5. és 6. sz., a a társulat házában. A társulat cselekvő vagyon (activa) 1877. jun. 30 an frc. 97 872 236 55. A befizetett évi díjak után járó összeg és kamat 1887. jun. 30 an frc. 18 678 393 10. A társulat fennállása óta kööltött üzletek összege 15 107 786 529 58 frchan állapítathó meg. A biztosító levél (police) kiállításán alapul szolgáló tervezet (prospect) és díjgyzék (tarifa), ugyszintén ajánlasi minták díjtalanul kaphatók Ausztria-Magyarországh minden nagyobb városában a társulati közvelítőnél (Ágens) és a társulat fiókjánál Bécs és Budapestben.

— (Neue Illustrirte Zeitung.) Am

1. April trat die „Neue Illustrirte Zeitung“ in das dritte Quartal ihres XVI. Jahrganges. Das Blatt, das am 1. October v. J. in den Besitz der Deutschen Verlags-Anstalt in Stuttgart übergegangen ist, erscheint jetzt als österreichische Ausgabe von „Ueber Land und Meer“, wahr aber trotzdem, nach wie vor, nach Kräften seine Selbstständigkeit als das einzige illustrirte Familienblatt Oesterreichs. — Da ihm jetzt reiche Mittel und die besten literarischen und künstlerischen Kräfte in noch höherem Masse zu Gebote stehen wie früher, so kann ein Abonnement auf dasselbe wärmstens empfohlen werden. — Die „Neue Illustrirte Zeitung“ ist jetzt ein Sammelpunkt der vorzüglichsten Schriftsteller und Künstler Oesterreichs und Deutschlands geworden. Als einziges österreichisches Organ seiner Art erfüllt es die ihm zufallende Mission mit Eifer und anerkennenswerther Strebsamkeit. — Die „Neue Illustrirte Zeitung“ kostet im Abonnement: ganzjährig fl. 8, halbjährig fl. 4, vierteljährig fl. 2. — Die Heftausgabe (alle 14 Tage erscheint ein reich ausgestattetes Heft, bestehend aus 2 Nummern) kostet 30 kr. pro Heft. — Zu beziehen durch alle Buchhandlungen (In Csakathurn durch Ph. Fischer's Buchhandlung) und durch die Expedition, Wien, I., Renngasse 5. — Probenummern gratis und franco.

Kolendar.

(Od 12-ga do 19-ga)

- 20 Nedelja Trojski
- 21, Pondeljek. Trojački pond.
- 22. Tork Jelena. Senjem pre Sv. Jeleni.
- 29. Sreda Desider. Kvat. †
- 24. Četrik Ivana.
- 25. Petek. Viban † Pun mesec.
- 26. Subota. Filip N. †

CENA ZITKA

Kuruza 6.—6.20 Pšenica 6.75-7.— Hrz 5.— 8.— Ječmen 5.5)—6.50 Zob 5.75—6.

LOTTERIJA.

Grac 13 ma uša 1888.

86. 34. 26. 5 49.

Ođgovorni uređnik:

MARGITAI JOZSEF

kedtek volna meg a nagyobb szerencsétlenségétől. Az épület az utcáról gyújtott meg — **Öngyilkos-jelölt.** A történet színhelye nem messze Csáktornytól egy város. Ott történt a múlt héten, hogy X ur sikerrel udvarolt Y szakácsnőnek és Z kassirőnek. A kassirő kézzelfogható bizonyóságot szerzvéni arról, hogy a szakácsnő versenytárs, mi felhett tőle, gyufa-oladtot ivott Szerencse, hogy két pakli helyett csak pár szál gyufát kevert a vízbe amitől rosszul lett ugyan, de az orvosi beavatkozás gyorsan és gyökeresen segített s megmentette életét. Hogy az öngyilkos-jelölt szive hogy gyógyul ki, arról feleljen X úr.

— **Egy jó állapotban levő zongora** Nede-liczen eladandó. Bővebb értesítést a kiadóhivatal ad.

SZÍNHÉSZET CSÁKTOORNÁN

Derek színtársulatunk a lefolyt napokban a következő színműveket mutatta be a többnyire szép számban jelenvolt közönségnek: május 11-én Felhő Klári népszínművet, 12-én a Furcsa Háború operettet, 13-án a Szökött aszony népszínművet, 14-én a Gerolsteini nagyhercegnő operettet, 15-én Francillon színművet, 16-án a Bolondok grófját, 17-én a Koldus diák operettet. A társulat elismerést érdemlő játékaival csak becsülést szerez önmagának és a magyar színtűgynek. Lapunk nagyon kímért hasábjai nem engedik meg, hogy részletes műbírálatot hozzunk a szereplőkről, tehát csak felemlítjük, miszerint

a társulat tagjai között: Ágh Ilona és Veszprémi a drámai szerepekben, Moori mint komikus, E. Kovács Ika mint naiva, ugyszintén ő és Deák a népszínművekben mint alakítók és énekesek, az operettekben Erdei Bertta és Nyiregyházi a legkiválóbbak. A társulatnak többi, a kisebb szerepeket betöltő tagja is (p. o. Bánházi Teréz, Szapary Janka, Hevesi, Havasi sat.) méltan megerdelt az elismerést. A karimester, Berki kiváló szakértőnek bizonyult, a zenekar és az énekkarok a követelőbb zenei igényeknek is megelégnék. A társulat még 3 előadásra nyit bérletet s csütörtökön bevezgi városunkban előadásait. Innét Keszihelyre megy. Ma a vizkarosultak javára tartanak előadást. Felhívjuk a közönség figyelmét!

KÖZGAZDASÁG.

Felhívás a magyar gazdaközönséghez.

(Vége.)

Ilyen marandó előny a kárbecsülés ama szigoruan igazságos rendszere, melyet a szövetség a bizalmi férfiak intézményeinek életbeléptetésével alkotott meg. E kárbecsülési rendszer, már az első évben is kitűnő szolgálatokat tett a karosultaknak, a szövetségnek és az igazságnak egyaránt.

De nem folytatjuk a számos anyagi előny felsorolását, hanem végzetül komoly figyelmébe ajánljuk a t. gazdaközönségnek még azt a megbecsülhetetlen erkölcsi előnyt is, mely szövetségünk tényében és szövetségünk virágzásában rejlik.

Szövetkezésünk pozitív jele annak, hogy az egyes kisebb erők felismerik már e hazában is az egyesülés szükségét, mert belátják, hogy együttesen hatékony tenyezőként szerepelhetnek

a közgazdasági feladatok megoldásánál. Szövetseggünk pedig élő példája annak, hogy egy magasabb hivatást valló, s szűkkehlűségtől ment részvénytársaság nem a közönség mértékelen kiaknázásában keresi lűvét, hanem épen a közönség közgazdasági műveltségének s önállóságának kifejlesztésére törekszik.

Bizva ama részvénytársaságban, mely szövetségünk megalakításával a magyar gazdák érdekében istápolása körül újabb elévülhetlen érdemeket szerzett, bizva az első év csapásaiban megdözött, megerősödött jégzsövetségében, — bizalommal fordulunk Önökhöz, t. gazdátársak, s nemcsak a jégzsövetségre való tekintetből, de saját érdekükben is kérjük Önöket: lépjenek be a magyar gazdák jégbiztosítási szövetségébe!

Immár minden akadály el van hárítva, amely eddig tán az aggodalmasabb gazdákat a szövetségtől elfordította.

Immár az, ki a szövetség tagjává lesz, minden anyagi felelősség elvállalása nélkül lesz azzá. — Az esetleges vesztesség a szövetségi tagot nem illeti; az esetleges nyereségy a szövetségi tagoké, — e mellett olcsó díjak, becsületes kárbecsülés — e néhány szó fejezi ki szövetségünk célját és lényegét.

Erés a hitünk hogy a magyar gazdák érdekeinek védelmében, a magyar gazdák zöme és legjava velünk lesz.

Hazafiai hűdvözetlet a magyar gazdák jégbiztosítási szövetségének feligrlő- és vizsgáldó bizottsága: Gróf Jankovich László elnök, Melozser Gyula alelnök, Hercegy Thurn-Taxis Egon alelnök.

FELELŐS SZERKESZTŐ

MARGITAI JÓZSEF

TECÁI V.

VU CAKOVCU 20. MAJUSA. 1883.

BROJ 21.

Urednikoka pisarna:
Glavni pijs, braterska hijs, livo na kondignaciji. — S urednikom modi je svaki dan gororit med 11 i 12 vurom. — Sve postilke tuceno se sadrzaja novina, naj se postilaju na ime Margital Jozefa urednika vu Cakovec.
Izdavateljstvo:
Kujizara Fischel Filipova kam se predplata i obzane postilaju.

MEDJIMURJE

Predplata cena je:
Na celo leto . . . . . 4 ft
Na pol leta . . . . . 2 ft
Na četvrt leta . . . . . 1 ft

Pojedini broji koštaju 10 kr.

Obzane se poleg pogodbe i računanja.

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni i povučljivi list za puk.
Izlazi svaki tjeden jedenkrat i to: vu svaku nedelju.

Štábeus glasník: „Medjimurskoga podpomogajulega činovničkoga društva „Cahovečke šparkasse“, „Medjimurske šparkasse“, „Dobroje-Medjimurske šparkasse.“ i „Podpomogajulega društva“ „Gornje-Medjimurskoga kulturnoga društva“.

GOSPODARSTVO.

Kakvo cilj ima širenje znanstvenoga čmelarstva.
(Konec.)

Ustrojivši se medim 1879. leta orsačka čmelarstvena zadruga, kakti društvo dopirajuće povsod po čelom orsagu uspejo je vodjeno po mužih za stvar brižno zavzetih s činom te je donešena stvar na dnevni red. Zavzimanje počeli su posveđobavati pojedinci, mali i veliki kaj više orsačka i druga varmegjinska gospodarska društva. Narođito pak krug magjarskih gospodarah, razmevkih i prisvojivši nastojanje orsačkoga čmelarskoga društva, pod pomagal ga je zevsom mogućom silom vu njegovim izvadjanju.

Orsačkoma čmelarskomu društvu pošlo je za rukom osvedočiti visoko ministerstvo za poljodelstvo, naročito pak njegovoga ondašnjega vodju. Presvetloga gospodina barona Gabora Keménja, to još veđašnjega ministra njegovu presvetlost gospodina grafa Szehenyija kak takaj i presvetloga gospodina ministra za bogovtovje i nastavu: Augusta Treforta, o znamenitosti čmelarstva za pučko gospodarstva i pređobiti je za prigrljenje istoga poglavita zaslugu vu tom pogledu medtim pripada svetlomu gospodinu Pavlu Gönczyju orsačkoma tajniku za bogovtovje

i nastavu i odelnomu savetniku za poljodelstvo Izidoru Madaju, koji posel čmelarstva uzevši vu ruke vodiju i ravnaju isto i s mogućim podpomaganjem obstanak mu osiguravaju.

Veđ od 1882. leta posliju putujući učitelji čmelarstva, koji rek' bi od občine do občine putujući obhadaju orsag, obznanja širiju navuk i izvršavanje znanstvenoga čmelarstva. Zadaća tih putujućih učiteljah je znanost i izvadjanje na prednoga čmelarenja navučati i razširiti. Postavimo da vsaki njih, s podpunim zavzetjem za posel izvršava zadaću svoju.

Zvan toga uređjene su izlozbe i putujući zestanki. Vnogo činbenik h doprišana k približenju, postignutju postavljenooga cilja. ipak napredak neodgovarja onim aldomom, koji se na zaosnovanje znanstvenoga čmelarstva obraćaju. Neodgovarja ar potrební temelj vseđilj još neje položen.

Usled doveđašnjega poslovanja more se reći, da se je samo inteligentni razred poprijel znanstvenoga čmelarenja, gradjanstvo (purgarski stališ) ostaje još uvek pri starim šlendrianu. Jest, ar oni su privikli k onomu po njih izvršavajućemu čmelarenju. To njim neje dosta ako rez den za nekoju vuru čuju navuk bolje napredneše i koje vidiju s poslovnim naputkom dokazano. Njim bi bila potrebna prilika s podoba, koja bi neprestano pred njimi stala. Do

tieno bi bilo to potrebne, da mlajši naraštaj razložnost spozna navučiju, te se vu rukovodjenju uvežba. To bi bilo potrebno da bi se pri vsakoj školi pojedem čmelinje postavil. Tak bi vsaki učitelj primuđen bil na izvršavanje podu'avanja vu znanstvenom čmelarstvu. Samo da vu najvećšem broju menjkanju učiteljem, ako bi i bili voljni napredneše čmelarenja izvadjati, k tomu seljena sredstva S male svoje plaće nemre on podiči čmelinjaka, k čemu bi moral za priskrbljenje Dzierzonovi kočnicah i ono nekoliko torintih si vložiti. Usled toga neima potrebnooga uspeha poslovanje putujućih učiteljah pobudjuje jim reću oduševljena navučanja izglaste se. Vsi, ostane pri starom, školska čmelinjaka anda prije vsega podignutje ovih budi prvo nastojanje. Ali gdje naj podigne ove? Stegnuti budget i dotičnih ministeriumah i poleg najvećše brižnosti nedopu čaju podignutje toliko jezer čmelinjakah. A niči vu varmegjinski proračun s: to nemore uvrstiti. Nema druga puta, neg da se pojedine občine naredbenim putem prinukaju na podignutje školski čmelinjakah, ravno tak, kak su se prisilile na podignutje školskih cepilnjakah.

Cilj je, to, da vsaki pojedini purgar domovine, narodo to pak na selu živući razred gospodarah navučivši se znanstveno čmelarstvo, kakti jednu granu haana go-

nečega poljskoga gospodarstva, takaj iz vadaju, da od toga hasna vadiju.

Varmegjinskim gospodarstvenim družtvam, a gde su se pak varmegjinske čmelarske zadruge vre osnovale, onim bude jedna plemenita zadaća onamo delovati. da varmegjinske skupne oblasti ove na redbe postaviju. Vsakomu prvaku i intelli gentnomu pojedincu, koji je pripraven narodno obogaćenje unaprediti, zadatak pak bude, ov postavljati i cili ze vsam odanost-jum podpomagati, da reč telom postane zato i prosimo — Na ov način, uhvamo se, bude očekivani uspeh Purga i magjarska budu razmeli obstojnost hasna o znanstvenoga čmelarstva, ovu se budu navčili i izvadjali Izvadjen bude i upotrebljeni on dar, kojega nam i ovim putem podaje. I narodni imetek prem da po filleru ipak se znatno bude podizal.

Za „Medjimurje“ magjarski napisal:
LACKO DÖMÖTÖR.
čmelarski putujuči učitelj.

Iz povesti magjarske. Kralji iz Habsburg-pokolenja.

Ferdinand I. (1540 – 1564) bil je prvi magjarski kralj iz Habsburgovog pokolenja. On je imel pravo na magjarsku korunu, ar je sestra Lajola II. magjarskoga kralja Anna bila njegova tovaruška. Jedna stranka izbrala si je Ferdinanda za kralja i tak je on s Szapolyai Janošom 13 let skup kraljuval.

Ferdinand je videl, da se magjarska gos-poda toga boje, da bude on magjarskoga jezika hotel odhititi. Zato je več predi obezal narodu, da si svojega jezika i navade slobodno zadržiju, i sam kralj se je takaj navčil magjarski.

Kad je leta 1540. Szapolyai János vumrl, mislili su, da bude vezda celi orsag Ferdinandu pripadal, kak je to bilo sklopljeno vu Nagyváradu. Onda bi vu orsagu mir nastal i leško bi onda svu snagu upotrebili, da Turčine pretiraju.

Ali nije tak bilo. Komaj su Szapolyai Janoš zakopali, več je Frater György dozval svoje prijatelje i vernike vu Rákos na skupštinu, gde su Szapolyaiovoga maloga sina Janoš-Zsigmonda za kralja izbrali, i da mu tronuša osiguraju, poslali su poslanike po Szulejmana, koj je s velikom vojsko: a vu orsag došel.

Kak je Ferdinand dočul, da je Szulejman došel, taki je posal Rogendorfa s vojskom, da bi Budima grada od Izabelle i maloga kralja zavzel Ali Szulejmanovi seregi su Rogendorfa pretirali i p.klali su mu do 20 jezer soldatov.

Szulejman si je leta 1541. blizu Budima postavil svoje šatore, Izabelli pak je poručil, da on kakti Turčin nesme nju po-hoditi, nego naj pošlje maloga kralja vun vu Szulejmanov šator, ar on bi jako ad videl maloga Janoša.

Maloga kralja vozili su na zlatnoj kočiji k Szulejmanu, koj ga je dal svojim sinom kušnuti. Magjarskoga kralja sprevaljali su Frater György, Verbőczy, Petrovič i druga gospoda na broju 40, koje je Szulejman lepo pogostil.

Ali za toga su Turčin grdo vkanili Magjare. Dok su se kralj i gospoda pri Szulejmanu zabavljali, ljudi su se na odprta vrata vun narivali iz varaša, a sultanovi janičari pak su se skrivce nuter vu varaš dohuljali. Na-jedenput su dali znamenje, Turčini su se k vratam postavili i Budimgrad dospel je prez vakoga truda vu turske ruke.

Mladoga kralja su na večer nazad od-peljali vu grad, a Szulejman poručil je Izabelli, da Budimgrad bude od vezda vu njegovih rukah, a ona s sinom naj se zadovojiju s Erdeljom. Kraljica je plačuč ostavila Budima, s s njom išel je Frater György i Petrovič.

Tak je dospel Budimgrad i cela okolica med Dunavom i Tisom vu turske ruke, gde je ostal 145 let.

Frater György previdiši, da je tursko prijateljstvo pogibelno za domovinu, i počel se je s Ferdinandom dogovarjati, ali zato se je i nadalje prijateljil s Szulejmanom. Kad je Szulejman počul, da Frater hoče Erdelja Ferdinandu vu ruke dati, dal je vun zapoved, da naj fratra vu lance skuju, iii naj mu glavu odsečeju. Ferdinand posal je na to Castaldo vodju i španjolske soldate, da bi Erdelja branili; Frater Györgya imenuval je za estergjarskoga prima-a i erdeljskoga vladara, a rimski papa imenuval ga je za kardinala.

Ali Castaldo i novi kardinal nisu si bili prijatelji. Castaldo je Fratra pri cesaru obtušil, da hoče celoga ovsiga Turčinom vu ruke dati. Onda je cesar poručil Castaldou, da ako drugač nemre biti, naj fratra skonča.

Na to je Palavicini i sedem drugih fratra vu njegovom gradu skončal. Za pet let pretirali su španjolsku vojsku i Erdelj ostal je opet vu rukah Izabelle i maloga kralja Janoš-Zsigmonda.

Z A B A V A

Po Englezki

(Pripovest)

Kossuth Lajos pripoveda vu začinjem svezku svojih memoriah slediši dogodaj, koj se je neposredno posle magjarske borenje za slobodu 1848. leta dogodil.

Veliki ov porodnjak još s jednom kameradom vu Viddin pobege, i kajti su vu pogibelji bili, da bi mogli svojim neprijatelj-ljem predani biti, napisal je onde Kossuth jednoga lista, vu kojem je posredovanje Lorda Palmerstona zaval u pomoč

„Dakle smo se posavetovali, kak bi list odposlali,“ pripoveda Kossuth „stupi vu sobu jeden muž, koj je vu svojem izvanjskem, čisto Englezu bil spodoben, škrljak je bil črez čelo nazad potegojen, jednu veliku ambre-lju je imal pod pazduhom, bil je zaprašten i očito vtrudjen. Vidlo se je na njem, da dohadja iz dalekog puta.

„Dobar dan gospoda!“

„Dobar dan gospone! Čim moremo slušiti?“

Ja dohadjam jednako iz Indije i željel sem za slobodu magjarske se boriti, ali kak mi se čini, je prekesno.

Žalibože! prekesno je. Molim, sedite si.

On si sede i porine škrljak još bolje nazad, obrise si znoj iz čela, metne ambrelu med noge i počme si novte na prstih snažiti.

Prijatelj Henningsohn mi pri-patne: Evo sad inamo Kurira, kojega trebamo i koj nebu predi miruval, dok nebu v Londonu.

Koga mislite? vi? zapitam ja.

On ga človeka tam. On je Englez i to je dosta. S temi rečmi stupi k njemu i metne mu ruku na rame. Gospodine!

Kaj izvolite?

Je li vaš pašuj v redu?

„Je“

Imate penenze?

Imam.

Dobro dakle, stvar se ima ovak: mi trebamo nekoga, koj bi se bezodvlačno vu London odpravil, koj bi, bez da si počiva i

bez da spava, Lorda Palmerstona poiskal i jednoga lista mu predal. Hoćete vi to vćinuti?

Poštenjak Englez skoči gore, pruži mi ruku i samo zapita: Gde je list? Ja mu ga predam, on ga p evzeme, potegne škrljak črez vuha, vzeme ambrelu pod ruku ter z rečmi Al right! Zbogom! zuikne.

Posle 10 minutah čuli smo jeku podko-vah iz vana, sprevedjan od jednoga sluge odjahal je naš poslanik. On je vzal najkrasji put i nje miruval, dok nije Palmerstonu predal svoje pismo, koje je takaj željeni uspeh imalo. Kada sem ja posle jeden krat k vodopadu Niagari na putevanju bil, stal je naš vlak na kolodvoru jedne štacije, ter je pušal drugoga vlaka, koj je proti došel, mimo sebe. Putniki su željeli, da njim se na obloku pokažem, i moral sem k obloku stati. Na jeden krat mi pruži iz onoga drugoga vlaka netko ruku, vu kojoj je bila vizitkarta. Ja ju vzemem i čitam: Mr. Roger Casement a pod tim su stale olovkom p sane reči: Onoga lista iz Viddina sem ja jednako samomu Lordu Palmerstonu predal Na ov način sem ja zeznal ime toga muža, od kojega nigdar više, predi niti podlam nikaj čul nesem.

Emanuel Kollay.

KAJ JE NOVOGA?

Krvavi dvoboj.

Vu Nyiregyházu odigrala se je pak jedna žalostna igra, koja bude kostala življenje jednoga vrlo postovanoga i obče objublje-ga velkoga gospoda. To je Hegedűs sudec pri ondešnemu sudbenomu stolu koga je vu dvoboju vlastiti njegov nečak (trell imenom Olchváry. N-kaj su se posvađili i tolika je med njimi mrtvaža nastala, da su stvar do dvoboja dotirali. Odučili su na pištolje. Olch-váry je mlad človek, koj je s podpunom hladnokrvnostju na vlastitoga vuca streljal i tak nesrečno pogodil da starec na smrtroj post-rlji trpi i malo je ufanja k njegovomu življenju. Dvoboju su pravi beteg vu našem orsagu, koj je osobito zavladal med gospodom višjega kruga a sramota je, da se več i med istom rodbinom započimlje. Naskoro bu-deno tam dospeli, da več otec nebuđe smel svojega sina zbok progreska kaštigati, nego se bude brzčas moral s njim na dvoboju meriti! Žalostne su to okolnosti!

Dinamit vu cirkvi

Vu Talijskoj Monte Nero zvanjoj cirkvi opazili su cemeštři jednu jako elegantno ob-čenu damu, koja je pri oltaru klezala i jako nemirno sve okolo se zgledala. Na zadnje kurve dve vojščane sveče i odide van iz cirkve. Cemeštrom se je čudno pričitilo nje-zino ponašanje, zato vzemeju sveče na oltar postavljene, zgasnu je, a kada bi je bili po-blizhe pregledali, opazili su, da to nisu čisto naravske sveče. Napokon prenašli su na svoje začudjenje, da su obe dve sveče napunjene iz nutra sa dinamitom. Kaj je kanila ova zlobna žena s tim dinamitom, to još nikomu nije znano

Čudnovito pripećenje.

Hetyey Ivan 14 let stari i gluhenomi dečak, koj je vu Budimpeštu odhranjen bil vu zavodu gluhenomih, dospel je na nekoj način vu Osek, gde je vu jednoj poslovniici slu:bu dobil. Iduč ovih danov po ulici na-jedenkrat pregovori na začudjenje svih, koji su ga kak gluhenomoga poznali. Od toga časa dečak govori. Zaisto čudnoviti je to dogodaj a mladi Hetyey bormeš more Bogu zahvaliti toliku milošću.

Brodolomje.

Brod imenom New Bedford odпустиł se je prvoga aprila prama New-foundlandu na